

Олександр Вікторович ДЯТКО

(Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків)

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ ТА МІСЦЕ СЕРЕД НИХ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ НОРМ

У статті наголошено на тому, що законодавча основа протидії корупції у сфері оподаткування сформована на рівні Конституції України, Податкового кодексу України та Закону України «Про запобігання корупції». Однак лише наявності самих положень нормативно-правових актів недостатньо – їх ефективне застосування потребує незалежних і прозорих механізмів реалізації.

Встановлено, що значення правових засад полягає в тому, що вони забезпечують єдність і системність правового регулювання, сприяють стабільності в державі та визначають орієнтири для правотворчої, правозастосовної та судової діяльності. Завдяки правовим засадам створюються умови для належного функціонування правової держави, у якій права та свободи людини є невід'ємною частиною системи законодавства. Вони також служать основою для правового захисту інтересів громадян, розвитку демократичних інститутів і зміцнення правопорядку в суспільстві. Акцентовано увагу на тому, що правові засади не є статичними, вони постійно еволюціонують, відображаючи зміни в суспільстві, економіці та міжнародних відносинах.

З'ясовано, що адміністративно-правові норми займають важливе місце серед правових засад протидії корупції у сфері оподаткування в Україні. Вони визначають основи взаємодії між органами державної влади, зокрема податковими органами, та платниками податків, створюючи правову основу для здійснення контролю за дотриманням податкового законодавства та запобігання корупційним проявам у цій сфері. Наголошено, що адміністративно-правові норми сприяють запобігання корупційним проявам за допомогою встановлення чітких і прозорих процедур для збору, перевірки та адміністрування податків. Це дозволяє зменшити можливість зловживань як з боку органів державної влади, так і з боку платників податків.

Ключові слова: *правові засади, протидія корупції у сфері оподаткування, адміністративно-правові норми, міжнародні стандарти, громадський контроль, адміністративне законодавство.*

Постановка проблеми. Правові засади – це основоположні принципи, норми та положення, які формують правову основу функціонування держави, інститутів громадянського суспільства та регулювання певної сфери діяльності. Вони виступають як керівні ідеї, що визначають

загальний напрям розвитку права, його зміст, функції та призначення. Правові засади можуть бути закріплені в Конституції, законах, міжнародних договорах, а також у юридичній практиці та доктрині. Ці засади є основою для реалізації правових норм у конкретних сферах суспільного життя¹.

Значення правових засад полягає в тому, що вони забезпечують єдність і системність правового регулювання, сприяють стабільності в державі та визначають орієнтири для правотворчої, правозастосовної та судової діяльності. Завдяки правовим засадам створюються умови для належного функціонування правової держави, у якій права та свободи людини є невід'ємною частиною системи законодавства. Вони також служать основою для правового захисту інтересів громадян, розвитку демократичних інститутів і зміцнення правопорядку в суспільстві.

Правові засади є фундаментом для визначення основних напрямків розвитку правової системи, виконання міжнародних зобов'язань державами та забезпечення правового захисту на рівні держави і міжнародного співтовариства. Таким чином, правові засади є важливим інструментом у забезпеченні правової стабільності та розвитку демократичних процесів у державі².

Правові засади не лише формують основи правового порядку в державі, але й визначають рамки для розвитку правової культури та правової свідомості в суспільстві. Кожен громадянин, маючи чітке розуміння правових засад, може більш усвідомлено захищати свої права та виконувати обов'язки, що сприяє зміцненню правопорядку. Водночас важливою складовою правових засад є постійне вдосконалення правової системи через адаптацію до нових соціальних, економічних та технологічних викликів. Це означає, що правові засади повинні бути достатньо гнучкими, щоб ефективно регулювати нові форми правових відносин і відображати зміни в суспільстві³.

Правові засади також слугують основою для здійснення правової реформи в країні. Через зміну чи доповнення окремих норм та принципів можна впливати на вдосконалення правової системи в цілому. Наприклад, розвиток прав людини та демократії вимагає внесення змін у законодавство, а також покращення правового механізму захисту прав і свобод громадян. Це можна здійснити за допомогою прийняття нових законів, адаптації міжнародних стандартів, впровадження змін у судову практику та правову доктрину.

Врахування правових засад є також важливим для міжнародного співробітництва та гармонізації національних правових систем з міжнародними стандартами. Країни, де сформована гармонійна система правових засад, здатні ефективно взаємодіяти на міжнародному рівні,

¹ Лужанський А. В. Конституційно-правові засади як правова категорія. *Часопис Київського університету права*. 2021. № 1. С. 107.

² Сучасні концепції міжнародного права: навч.-метод. посіб. / укл.: Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2023. С. 26.

³ Правовий моніторинг як складова правотворчої та правозастосовної діяльності : монографія / за заг. ред. О. О. Кота, А. Б. Гриняка, Н.В. Міловської. К. : Алерта, 2023. С. 91.

виконувати свої зобов'язання за міжнародними договорами та брати участь у глобальних процесах, які впливають на суспільне життя одразу в декількох країнах світу, таких як боротьба з міжнародною злочинністю, захист прав людини, охорона навколишнього природного середовища тощо¹.

Таким чином, правові засади не є статичними, вони постійно еволюціонують, відображаючи зміни в суспільстві, економіці та міжнародних відносинах. Вони є необхідною умовою для розвитку правової держави, забезпечення прав і свобод людини та стабільного функціонування всієї правової системи. Значення правових засад зводиться також до їх здатності підтримувати баланс між розвитком суспільства та захистом основних прав і свобод, які є основою демократичної та правової держави. Правові засади також лягають в основу вироблення пріоритетів державної політики.

У царині вітчизняної науки адміністративного права широке коло проблемних питань, пов'язаних із протидією корупції у різних сферах життєдіяльності людини, розглядали у своїх наукових працях В. Б. Авер'янов, О. М. Бандурка, В. М. Бевзенко, Ю. П. Битяк, В. М. Вац, С. Г. Гаспарян, В. В. Галуцько, І. П. Голосніченко, Н. Т. Гончарук, С. М. Гусаров, М. В. Джафарова, О. Ю. Дрозд, А. Т. Комзюк, Т. В. Костюк, К. Б. Левченко, Р. С. Мельник, О. І. Миколенко, О. М. Музичук, Е. О. Музичук, В. О. Неждановський, В. В. Сокурєнко та інші дослідники. Втім, незважаючи на чималу кількість наукових здобутків, перед вченими наразі постає необхідність переосмислення системи правових засад протидії корупції у сфері оподаткування та визначення місця серед них адміністративно-правових норм.

Мета статті полягає в тому, щоб проаналізувати систему правових засад протидії корупції у сфері оподаткування та визначити місце серед них адміністративно-правових норм. Для досягнення вказаної мети необхідно вирішити такі завдання: окреслити систему правових засад протидії корупції у сфері оподаткування; з'ясувати роль, яку відіграють адміністративно-правові норми в межах даної системи.

Виклад основного матеріалу. Основними складовими правових засад є конституційні норми, загальні принципи права, міжнародні правові акти, закони та підзаконні нормативно-правові акти, а також юридична доктрина та судова практика.

Так, конституційні норми є фундаментальними положеннями правового устрою держави, вони визначають основи державної організації, основні права і свободи людини та громадянина, принципи правової держави, поділ влади, демократичний характер суспільства². Загальні

¹ Чабак О. М. Правова гармонізація як необхідна складова євроінтеграційних процесів України. *Юридичний вісник*. 2014. № 3 (32). С. 49.

² Мельниченко Б. Б. Забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 108. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2023/23.pdf.

принципи права, до яких належать законність, справедливість, рівність перед законом, гуманізм, мають універсальне значення і застосовуються у всіх галузях права. Міжнародні правові акти визначають основи міжнародного права, що є обов'язковими для виконання державами, і містять норми, які регулюють міждержавні відносини та права людини. Закони та підзаконні акти є конкретизацією загальних правових положень і визначають порядок регулювання конкретних відносин у різних сферах суспільних відносин, таких як цивільні, кримінально-правові, трудові тощо.

Юридична доктрина та судова практика допомагають інтерпретувати та адаптувати правові норми до змінюваних умов, формують рекомендації щодо застосування норм права.

Основою правового регулювання є Конституція України, яка встановлює обов'язок кожного громадянина сплачувати податки відповідно до закону, а органи державної влади зобов'язує діяти виключно в межах визначених повноважень¹.

Закон України «Про запобігання корупції» регулює основні засади протидії корупції, зокрема впроваджує обов'язкове декларування доходів посадовими особами, визначає правила етичної поведінки та здійснення фінансового контролю. Податковий кодекс України встановлює чіткі правила адміністрування податків, спрямовані на мінімізацію корупційних ризиків, а Кримінальний кодекс України передбачає відповідальність за ухилення від сплати податків та отримання неправомірної вигоди службовими особами².

Для забезпечення належного контролю у цій сфері функціонують такі органи, як Національне агентство з питань запобігання корупції, яке здійснює контроль за дотриманням антикорупційного законодавства, Державна податкова служба України, що адмініструє податки та запобігає корупційним ризикам, а також Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), яке розслідує корупційні злочини. Україна також дотримується міжнародних стандартів, закріплених у Конвенції ООН проти корупції та рекомендаціях Групи держав проти корупції (GRECO), які сприяють підвищенню прозорості у податковій сфері.

Попри досягнення у протидії корупції, які повною мірою відображаються у системі правових засад, залишаються значні виклики, серед яких недостатня прозорість діяльності податкових органів, політичний вплив на антикорупційні органи та недостатня координація між ними. Подолання цих проблем потребує посилення законодавства, підвищення ефективності роботи правоохоронних органів, розвитку цифрових технологій та формування культури доброчесності серед посадових осіб і громадян. Таким чином, протидія корупції у сфері оподаткування вимагає комплексного підходу, що включає як превентивні,

¹ Вольний В. І. Антикорупційна політика в Україні : навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2023. С. 75.

² Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

так і репресивні заходи.

Особливе значення має підвищення рівня правової обізнаності платників податків. Проведення інформаційних кампаній, тренінгів та консультацій для бізнесу і громадян допомагає зменшити кількість випадків, коли люди свідомо або несвідомо вдаються до ухилення від сплати податків або сприяють корупційним схемам. Крім того, стимулювання добровільного виконання податкових зобов'язань через створення сприятливих умов для бізнесу, зниження рівня бюрократії та впровадження пільгових режимів для добросовісних платників сприяє формуванню довіри до податкової системи.

Адміністративно-правові норми займають важливе місце серед правових засад протидії корупції у сфері оподаткування в Україні. Вони визначають основи взаємодії між органами державної влади, зокрема податковими органами, та платниками податків, створюючи правову основу для здійснення контролю за дотриманням податкового законодавства та запобігання корупційним проявам у цій сфері. Завдяки адміністративно-правовим нормам забезпечується прозорість, справедливість і підзвітність у відносинах між державою та платниками податків¹.

Адміністративно-правові норми сприяють запобігання корупційним проявам за допомогою встановлення чітких і прозорих процедур для збору, перевірки та адміністрування податків. Це дозволяє зменшити можливість зловживань як з боку органів державної влади, так і з боку платників податків. Основною метою таких норм є створення системи, у якій кожна дія органів податкової служби або платників податків чітко передбачена нормами права і контролюється відповідними органами, що знижує ризик маніпуляцій і корупційних схем.

Крім того, адміністративно-правові норми регулюють повноваження органів державної влади у сфері податкової політики, що сприяє зменшенню можливостей для корупційних проявів серед посадових осіб. Норми, що містяться в таких актах, як Податковий кодекс України, забезпечують регламентацію процедури розслідування податкових правопорушень і накладення санкцій на порушників, що сприяє справедливості і передбачуваності діяльності податкових органів. Зокрема, чітке визначення прав та обов'язків посадових осіб органів податкової служби створює механізм для контролю за їхньою діяльністю і запобігає зловживанню їх повноваженнями².

Окрім того, адміністративно-правові норми сприяють забезпеченню прав і свобод громадян та законних інтересів юридичних осіб, оскільки встановлюють прозорі адміністративні процедури, що дозволяють платникам податків захищати свої права та законні інтереси в разі неправомірних дій з боку податкових органів. Важливою складовою цих

¹ Ківалов С. В., Біла Л. Р. Адміністративне право України: навчально-методичний посібник. Одеса : Юридична література, 2002. С. 218.

² Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

норм є доступ до інформації про податкову діяльність, що дозволяє платникам податків знижувати рівень маніпулювання податковими даними і забезпечує можливість своєчасно виявляти порушення. Платники податків мають право оскаржити неправомірні рішення податкових органів, що є важливим механізмом для забезпечення верховенства права в цій сфері.

Також адміністративно-правові норми спрямовані на охорону державних інтересів у сфері оподаткування, сприяючи забезпеченню справедливості, прозорості та ефективності у податкових відносинах. Вони спрямовані на запобігання ухиленню від сплати податків і протидію іншим корупційним ризикам, пов'язаним із податковою сферою. Зокрема, встановлення чітких вимог до звітності, контролю за виконанням податкових зобов'язань та механізмів моніторингу податкової діяльності сприяє мінімізації можливостей для корупційних дій. У разі порушень з боку податкових органів передбачена відповідальність за корупційні дії, що служить додатковим стимулом для забезпечення доброчесності посадових осіб¹.

Так, адміністративно-правові норми займають ключову роль у системі правових засад протидії корупції в оподаткуванні. Вони створюють необхідні умови для справедливого, прозорого та ефективного адміністрування податків, забезпечуючи захист прав і свобод громадян і законних інтересів юридичних осіб, встановлюючи відповідальність державних органів і мінімізуючи корупційні ризики. Адміністративно-правові норми сприяють встановленню чітких процедур, що дозволяють забезпечити ефективний контроль за податковими правопорушеннями і створюють основу для протидії корупції у цій важливій сфері.

Слід зазначити, що адміністративно-правові норми також забезпечують ефективне регулювання відносин між органами державної влади та бізнесом. Це є важливим аспектом протидії корупції в сфері оподаткування, оскільки чіткість і прозорість адміністративних процедур знижують ризик зловживань як з боку публічних службовців, так і з боку бізнесу. Коли правила гри відомі, а їх виконання контролюється за допомогою системи моніторингу та аудиту, виникає менше можливостей для маніпуляцій та корупційних дій².

Однією з важливих складових адміністративно-правових норм є встановлення чітких та справедливих механізмів притягнення до відповідальності за порушення податкового законодавства. Це стимулює органи податкової служби до більш відповідальної та прозорої роботи, а також дає чіткий сигнал усім учасникам податкового процесу, що порушення податкового законодавства не залишаться без наслідків³.

Так, адміністративно-правові норми в системі протидії корупції в

¹ Сугак О. В. Адміністративно-правова протидія правопорушенням у сфері господарської діяльності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Суми, 2020. С. 125.

² Запобігання корупції у приватному секторі : монографія / [В. С. Батиргареєва, Б. М. Головкін, О. В. Новіков та ін.] ; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків: Право, 2020. С. 132.

³ Питання адміністративного права. Кн. 2 / [відп. за вип. Н. Б. Писаренко]. Харків: ООО «Оберіг», 2018. С. 29.

сфері оподаткування виконують кілька важливих функцій: вони регулюють взаємодію між податковими органами і платниками податків, забезпечують дотримання законності та прозорості в податковій сфері, створюють умови для протидії корупційним ризикам і забезпечують реальне функціонування механізмів відповідальності за порушення. Вони не тільки є основою ефективної протидії корупції, але й допомагають створювати в Україні сприятливе середовище для бізнесу, яке характеризується передбачуваністю, чесністю та рівними умовами для всіх учасників економічних відносин.

Варто зазначити, що адміністративно-правові норми є важливим інструментом у створенні ефективної системи управління податковими відносинами, що сприяє зміцненню економічної стабільності в Україні. Вони дозволяють уникнути зловживань і корупційних схем, формуючи систему, у якій всі учасники оподаткування дотримуються однакових чітких правил, а також мають можливість захистити свої права в разі порушень з боку територіальних органів Державної податкової служби України.

Одним із важливих аспектів ефективності адміністративно-правових норм є створення механізмів для громадського контролю та участі в процесах, пов'язаних з адмініструванням податків. Відкритість і прозорість діяльності податкових органів надає громадянам і бізнесу можливість активно слідкувати за обґрунтованістю податкових перевірок та інших адміністративних процедур. Крім того, участь громадськості у виявленні фактів корупції, у тому числі за допомогою організації антикорупційних платформ або звернення до омбудсмена, дозволяє ефективніше контролювати діяльність податкових органів, що підвищує рівень довіри до державних інституцій¹.

Суттєвою ознакою адміністративно-правових норм є також їх адаптація до міжнародних стандартів, що значною мірою впливає на ефективність протидії корупції в Україні. Згідно з міжнародними угодами, такими як Конвенція ООН проти корупції, Україна зобов'язана впроваджувати сучасні підходи до протидії корупції, що включають удосконалення механізмів адміністрування податків та підвищення прозорості діяльності податкових органів. Ці міжнародні зобов'язання стали основою для реформи податкової системи.

Висновки. Таким чином, у даній статті зазначено, що законодавча основа протидії корупції у сфері оподаткування сформована на рівні Конституції України, Податкового кодексу України та Закону України «Про запобігання корупції». Однак лише наявності самих положень нормативно-правових актів недостатньо - їх ефективне застосування потребує незалежних і прозорих механізмів реалізації.

¹ Марушко Н. С. Курс лекцій навчальної дисципліни «Контроль фінансових потоків» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Інституту управління, психології та безпеки та Центру післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. С. 41.

Встановлено, що значення правових засад полягає в тому, що вони забезпечують єдність і системність правового регулювання, сприяють стабільності в державі та визначають орієнтири для правотворчої, правозастосовної та судової діяльності. Завдяки правовим засадам створюються умови для належного функціонування правової держави, у якій права та свободи людини є невід'ємною частиною системи законодавства. Вони також служать основою для правового захисту інтересів громадян, розвитку демократичних інститутів і зміцнення правопорядку в суспільстві.

Акцентовано увагу на тому, що правові засади не є статичними, вони постійно еволюціонують, відображаючи зміни в суспільстві, економіці та міжнародних відносинах. Вони є необхідною умовою для розвитку правової держави, забезпечення прав і свобод людини та стабільного функціонування всієї правової системи. Значення правових засад зводиться також до їх здатності підтримувати баланс між розвитком суспільства та захистом основних прав і свобод, які є основою демократичної та правової держави. Правові засади також лягають в основу вироблення пріоритетів державної політики.

З'ясовано, що адміністративно-правові норми займають важливе місце серед правових засад протидії корупції у сфері оподаткування в Україні. Вони визначають основи взаємодії між органами державної влади, зокрема податковими органами, та платниками податків, створюючи правову основу для здійснення контролю за дотриманням податкового законодавства та запобігання корупційним проявам у цій сфері.

Наголошено, що адміністративно-правові норми сприяють запобігання корупційним проявам за допомогою встановлення чітких і прозорих процедур для збору, перевірки та адміністрування податків. Це дозволяє зменшити можливість зловживань як з боку органів державної влади, так і з боку платників податків. Окрім того, адміністративно-правові норми сприяють забезпеченню прав і свобод громадян та законних інтересів юридичних осіб, оскільки встановлюють прозорі адміністративні процедури, що дозволяють платникам податків захищати свої права та законні інтереси в разі неправомірних дій з боку податкових органів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Возьний В. І. Антикорупційна політика в Україні : навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2023. 241 с.
2. Запобігання корупції у приватному секторі : монографія / [В. С. Батиргареева, Б. М. Головкін, О. В. Новіков та ін.] ; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків: Право, 2020. 286 с.
3. Ківалов С. В., Біла Л. Р. Адміністративне право України: навчально-методичний посібник. Одеса : Юридична література, 2002. 312 с.
4. Лужанський А. В. Конституційно-правові засади як правова категорія. *Часопис Київського університету права*. 2021. № 1. С. 105–109.

5. Марушко Н. С. Курс лекцій навчальної дисципліни «Контроль фінансових потоків» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Інституту управління, психології та безпеки та Центру післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 146 с.

6. Мельниченко Б. Б. Забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 107–108. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2023/23.pdf.

7. Питання адміністративного права. Кн. 2 / [відп. за вип. Н. Б. Писаренко]. Харків: ООО «Оберіг», 2018. 182 с.

8. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

9. Правовий моніторинг як складова правотворчої та правозастосовчої діяльності : монографія / за заг. ред. О. О. Кота, А. Б. Гриняка, Н. В. Міловської. К. : Алерта, 2023. 268 с.

10. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

11. Сугак О. В. Адміністративно-правова протидія правопорушенням у сфері господарської діяльності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Суми, 2020. 238 с.

12. Сучасні концепції міжнародного права: навч.-метод. посіб. / укл.: Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2023. 57 с.

13. Чабах О. М. Правова гармонізація як необхідна складова євроінтеграційних процесів України. *Юридичний вісник*. 2014. № 3 (32). С. 46–50.

Стаття надійшла до редакції 01.12.2023

Oleksandr V. DYATKO,

Postgraduate Student

(Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine)

LEGAL PRINCIPLES OF COMBATING CORRUPTION IN THE FIELD OF TAXATION AND THE PLACE OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL NORMS AMONG THEM

The article emphasizes that the legislative basis for combating corruption in the field of taxation is formed at the level of the Constitution of Ukraine, the Tax Code of Ukraine and the Law of Ukraine "On Prevention of Corruption". However, the mere presence of the provisions of regulatory legal acts is not enough - their

effective application requires independent and transparent implementation mechanisms.

It is established that the importance of legal principles lies in the fact that they ensure the unity and consistency of legal regulation, contribute to stability in the state and determine guidelines for law-making, law-enforcement and judicial activities. Thanks to legal principles, conditions are created for the proper functioning of a legal state, in which human rights and freedoms are an integral part of the legislative system. They also serve as the basis for the legal protection of the interests of citizens, the development of democratic institutions and the strengthening of law and order in society. The emphasis is placed on the fact that legal principles are not static, they are constantly evolving, reflecting changes in society, the economy and international relations.

It was found that administrative and legal norms occupy an important place among the legal principles of combating corruption in the field of taxation in Ukraine. They determine the basis of interaction between state authorities, in particular tax authorities, and taxpayers, creating a legal basis for monitoring compliance with tax legislation and preventing corruption in this area. It was emphasized that administrative and legal norms contribute to the prevention of corruption by establishing clear and transparent procedures for collecting, verifying and administering taxes. This reduces the possibility of abuse by both state authorities and taxpayers.

Key words: *legal principles, combating corruption in the field of taxation, administrative and legal norms, international standards, public control, administrative legislation.*